

Pinta-alat puntarissa

Planix on pienen harjoittelun jälkeen todella tehokas apuväline pinta-alojen mittaukseen ilmakuvakartoilla.

Planimetriä voisi suositella varauksetta lähes joka talouteen. Ainoa asia, joka estää digi-planimetrien yleistymisen tehokkaasti on niiden toistaiseksi melkoisen korkea hinta. Esittelyssä olevan Planixin hinta oli hankintahetkellä noin 1000 euroa. Testilaitteen omistaakin Sahalahden paikallinen tuottajayhdistys, joka lainaa planimetriä tarvittaessa viljelijöille. Yksityisen viljelijän käytössä laitteen hinta muodostuukin varmasti suureksi kynnyskysymykseksi.

Toimintaperiaate

Planimetrin takaosassa on kaksi rullaa, jotka liikkuvat erittäin liukkaasti laakeroituina edestakaisin, kun laitteen toisessa päässä sijaitsevaa "mittausvarrtta" liikutellaan. Varren päässä on pienenkö luuppi, jonka keskustassa sijaitsee mittaympyrä. Ympyrällä seurataan haluttua peruslohkon rajaa, jolloin laitteen pohjassa oleva hieman vannasta muistutta-

va mittapyörä mittaa liikutetun matkan perusteella alueen pinta-alan. Planixin toiminta ei rajoitu vain koko alueen mittaukseen, vaan alueen sisältä voi myös vähentää kokonaisalasta esim. kivikkoja pyörittämällä planimetrin luuppia vastapäivään poistetun alueen rajoja myöten.

Nippelijumppaa

Planixin etuosassa on numeronäppäimistö, jota käytetään lähinnä silloin kun halutaan syöttää haluttu mittakaava joko x- tai y-akseleille. Kummallakin akselilla voi olla oma mittakaavansa. Planimetri mittaa pinta-alan metrijärjestelmän mukaisina neliösenttimetreinä, neliömetreinä tai neliökilometreinä. Englantilaisen järjestelmän mukaisina mittayksiköinä pinta-ala ilmoitetaan vastaavasti neliötuumina, neliöjalokoina ja eekkerinä.

Numeronäppäimistön lisäksi laitteessa on funktionäppäimiä. Näppäimillä valitaan vaikkapa

laitteen käyttämä mittakaava. Lähes kaikkia tärkeimpiä toimintoja varten on omat näppäimensä (esim. mittauksen pito, keskiarvo jne.). Mittauksen aloitus ja lopetus mukaan lukien alan lukitus tapahtuvat kaikki erillisillä näppäimillä.

Mittaus

Sopivan mittakaavan valinnan jälkeen (yleensä 1:5000 ilmakuvakartoilla) valitaan mittayksiköksi useimmiten neliometri. Aareina tai hehtaareina Planix ei valitettavasti ilmoita tuloksia suoraan. Mittaus käynnistetään painamalla start-nappia. Käynnistyttyään jälkeen luuppia liikutetaan myötäpäivää mahdollisimman tasaisesti ja tarkasti mitattavan peruslohkon rajoja myöten. Mittauksen päätyttyä painetaan hold-nappia, jolloin mittaustulos jää näkyviin lukittuna. Mittausta voidaan tämän jälkeen jatkaa uudestaan tai jopa vähentää peruslohkon sisällä olevia esim. kivikkoja pyö-

Jokainen viljelijä joutuu nykyisin väkisinkin tekemisiin ilmalokuvakarttojen kanssa. Isoilla tiloilla sekä hakemusten täyttäjillä voi pinta-alojen mittaaminen viedä suurimman osan ajasta hakemusten täytössä. Tamaya Planix 7 -digiplanimetri on tehokas "urakkakone" pinta-alojen mittaamiseen maataloushallinnon 1:5000 ilmakuvakartoilla.

PASI NIKKILÄ

rittämällä luuppia vastapäivään poistettavan alueen rajoja myöten.

Luupin ainoa miinuspuoli tulee helposti esille tummilla kartoilla. Tummalla kartalla olevien peruslohkojen rajoja on välillä erittäin vaikea seurata tarkasti, koska luupissa ei ole minkäänlaisia valaistusta. Pienen pienikin lamppu luupissa auttaisi kummasti mittatarkkuutta tummilla pohjilla.

Edellä mainittujen puutteiden lisäksi on mainittava, että luuppi liikkuu TODELLA herkästi. Pienikin epätasaisuus mittauspöydällä kartan alla tai käden tarkoitukseton tärähdys aiheuttaa heittoa mittaustulokseen. Useimmiten kannattaakin mitata useampia otoksia ja ottaa keskiarvo mittausten välillä. Näistä pienistä puutteistakin huolimatta Planix 7 on kelpo apuväline neuvajille, yhteiskäyttöön ja tukihakemusten täyttäjille.

TEKNISET TIEDOT:

Virtalähde	Toiminta-aika	Latausaika	Näyttö	Mittausala	Erotuskyky	Tarkkuus	Paino	Mitat L/K/P
Ladattava NiCd akku	16 tuntia yhdellä latauksella	8 tuntia	LCD-näyttö 8 merkkiä	300 cm / 30 cm	0,1 cm	parempi kuin 0,2 %	500 g	150 mm / 39 mm / 240mm